

Herbestemming & hergebruik

Watertoets

Boterhoeksestraat 48 te Heteren

Watertoets

Boterhoeksestraat 48 te Heteren

Projectnummer: 2020-0283

Datum: 17 november 2021

Opdrachtgever: SolVast BV

Dirk IJzereef

Adviseur Ruimtelijke ordening

d.ijzereef@lycens.nl

M 06 83923005

Jeroen Miellet

Afdelingshoofd Ruimtelijke Ordening & Milieu

j.miellet@lycens.nl

M 06 588 419 58

Inhoudsopgave

1. Inleiding	5
1.1. Aanleiding	5
1.2. Ligging en begrenzing van het plangebied	5
1.3. Het planvoornemen	6
1.3.1. Huidige situatie	6
1.3.2. Beoogde situatie	7
2. Locatiegegevens	8
2.1. Bodemopbouw en grondwater	8
2.2. Infiltratiecapaciteiten bodem	8
2.3. Oppervlakte wateren	9
2.4. Waterkeringen	10
2.5. Hoogteligging en reliëf	11
2.6. Gebiedsbescherming	11
2.7. Riolering	11
3. Het plan in relatie tot water (watertoets)	12
3.1. Inleiding en algemene uitgangspunten	12
3.2. Waterveiligheid	12
3.3. Oppervlaktewatersysteem	12
3.4. Hemelwater	14
3.4.1. Uitgangspunten	14
3.4.2. Toename verhard oppervlak	14
3.4.3. Noodzakelijke waterberging	15
3.5. Waterkwaliteit	16
3.6. (digitale) watertoets	16
3.7. Watervergunningsplicht	17
4. Conclusie	17

Bijlagen	18
Bijlage 1: Stedenbouwkundig plan.....	19
Bijlage 2: Resultaat online watertoets.....	20

1. Inleiding

1.1. Aanleiding

SolVast is voornemens om de voormalige bedrijfslocatie van NIOO te herontwikkelen. De bedrijfslocatie gaat plaatsmaken voor 26 woningen in de vorm van 8 rug-aan-rug woningen en 18 vrijstaande woningen. De aanleiding voor het opgestelde watertoets wordt gevormd door de voorgenomen bestemmingsplanwijziging voor deze locatie.

Het doel van de watertoets is om het aspect water een volwaardige positie in de planvorming te geven zodat wateroverlast in het plangebied kan worden voorkomen. Daarnaast wordt beoordeeld in hoever het project passend is binnen het waterbeleid en geen negatieve gevolgen heeft voor de waterhuishouding (watertoets).

1.2. Ligging en begrenzing van het plangebied

Het plangebied is gelegen aan Boterhoeksestraat 48 en de daar aan grenzende agrarische gronden aan de noordzijde. De gronden staan kadastraal bekend als (kadastrale) gemeente Heteren, sectie F en nummer 370 (gedeeltelijk). Het oppervlak van het plangebied bedraagt circa 6 hectare. Op de navolgende figuur is het plangebied weergegeven.

Figuur 1.1: ligging en begrenzing van het plangebied

1.3. Het planvoornemen

De initiatienemer is voornemens om de voormalige bedrijfslocatie van NIOO te herontwikkelen. De bedrijfslocatie gaat plaatsmaken voor 26 woningen in de vorm van 8 rug-aan-rug woningen en 18 vrijstaande woningen met bijbehorende infrastructuur en groen. Een groot deel van de bedrijfsbebouwing is recent gesloopt ten behoeve van onderhoudig plan.

1.3.1. Huidige situatie

In de huidige situatie betreft het plangebied een voormalige bedrijfslocatie van het Nederlands Instituut voor Ecologie (NIOO) die in het plangebied was gevestigd met kantoor en onderzoeksruimten met een grondoppervlak van circa 5.875 m² (conform de gemeentelijke Basisregistratie adressen en gebouwen (BAG). Het aanwezige verharde oppervlak bedraagt circa 4.150 m² (globaal gemeten op basis van luchtfoto's). Het volledige areaal aan bebouwing en verharde oppervlakken wordt verwijderd (waarvan het overgrote deel reeds is gesloopt), op de voormalige gastenverblijf met een oppervlak van 195 m² na (zie nummer 1 in figuur 1.2). Eén en ander betekent een afname van in totaal 9.830 m² aan verhardingen.

Figuur 1.2: voormalige bedrijfsbebouwing van NIOO & verhard oppervlak (gebouw nr. 1 = te behouden gastenverblijf)

1.3.2. Beoogde situatie

In de beoogde situatie worden in de beoogde situatie 26 woningen gerealiseerd, waarvan 8 rug-aan-rug woningen en 18 vrijstaande woningen met bijbehorende openbare terreinen, waaronder wegen. Daarnaast wordt een fietspad gerealiseerd en parkeergelegenheid direct aan de Boterhoeksestraat. In totaal wordt circa 680 meter aan wegen aangelegd, 370 meter fietspad en 8 halfverharde parkeerplaatsen langs wegen en het centrale parkeerveld. Het parkeerveld wordt gerealiseerd in de vorm van halfverharding.

Figuur 1.3: situatietekening beoogde situatie

2. Locatiegegevens

2.1. Bodemopbouw en grondwater

In het kader van meerdere bodemonderzoeken die in het plangebied zijn uitgevoerd blijkt dat in het plangebied sprake is van een GHG van circa 2,0 meter beneden maaiveld. Daarnaast bestaat de bodem tot circa 2 á 2,5 meter beneden maaiveld uit klei en is het beperkt / matig zandig (fijn). In één deel – ten noorden van Boterhoeksestraat 50 - is een zandige laag aangetroffen. Naar verwachting is de locatie in het verleden vergraven.

2.2. Infiltratiecapaciteiten bodem

In het kader van onderhavig plan is een geohydrologisch onderzoek uitgevoerd ter plaatse van de beoogde infiltratievoorziening om de k-waarde te bepalen. In totaal zijn zes boringen verricht tot circa 4,0 m-mv. In de onverzadigde zone van de bodem, op diepten wisselend tussen 1,0 en 2,0 m-mv, is in totaal op vier locaties de doorlatendheid van de bodem bepaald.

Tabel: 2.1: Overzicht meetresultaten en doorlatendheidsmetingen

Boornummer	Meting	Diepte boring (m-mv)	Diepte meting (m-mv)	K-waarde m/24 uur
K1	1	4,0	1,0	0,85
K2	1	4,0	1,0	0,27
K3	1	4,0	2,0	0,54
K5	1	4,0	1,0	0,17
Gemiddeld				0,46

Uit de meetresultaten blijkt dat de gemiddelde k-waarde 0,46 m/24 uur bedraagt. De relatief lage k-waarde is toe te schrijven aan de bodemopbouw voornamelijk bestaande uit klei welke een negatieve invloed hebben op de doorlatendheidscapaciteit. Op basis van de gemiddelde doorlatendheidscapaciteit wordt geconcludeerd dat de locatie hooguit matig geschikt is voor de infiltratie van hemelwater.

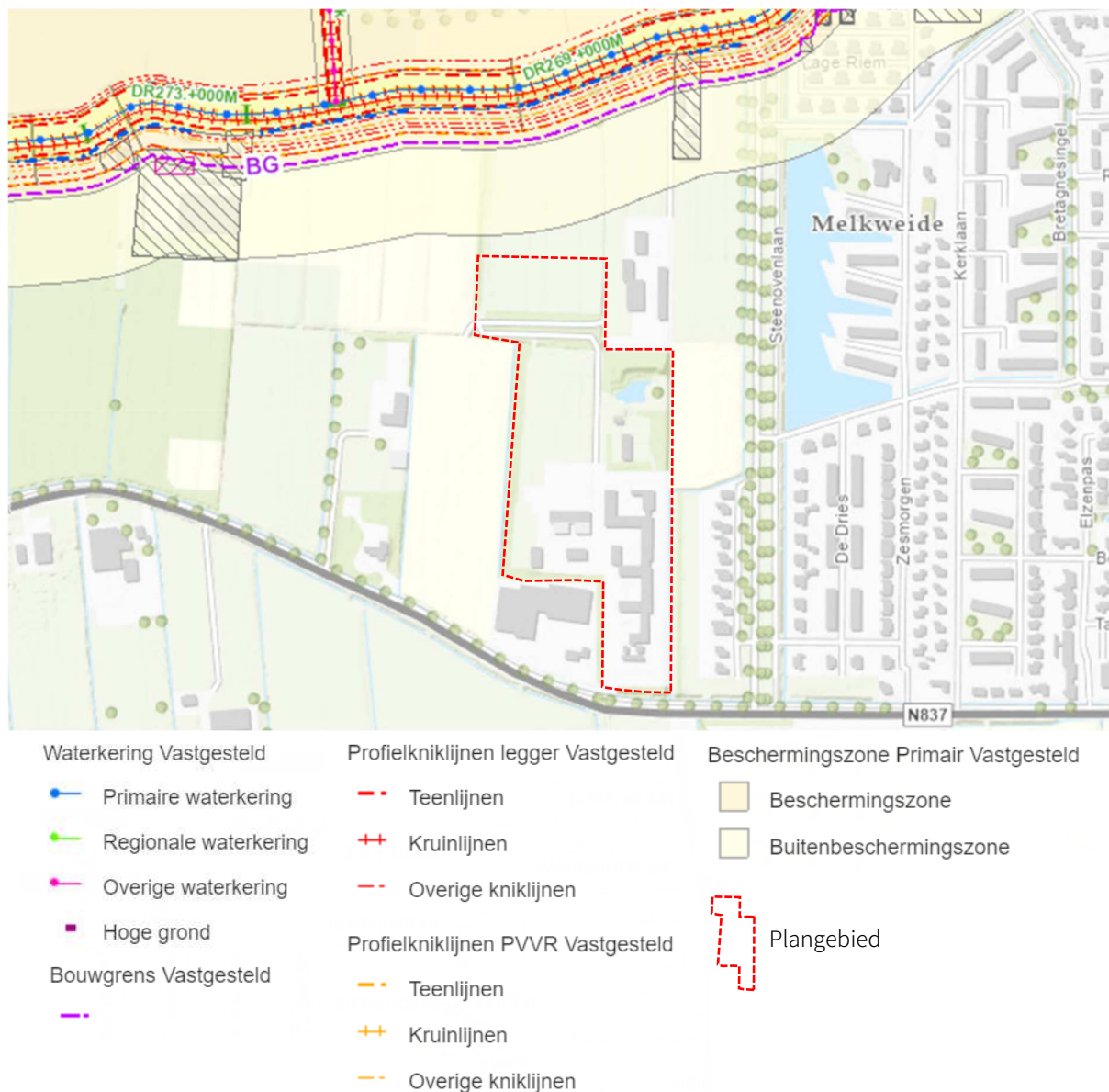
2.3. Oppervlakte wateren

In en aangrenzend aan het plangebied zijn meerdere oppervlaktewateren aanwezig die in het beheer zijn bij het waterschap. In figuur 2.1 is een uitsnede van de legger opgenomen waarin de wateren zijn weergegeven. Langs de oostzijde loopt een B-watergang (nr. 1) die halverwege het plangebied naar het westen afslaat. Langs de westzijde in het plangebied ligt een C-watergang (nr. 2) in de richting noord-zuid tot halverwege het plangebied. De C-watergang in het plangebied (nr. 3) betreft een drooggevalen greppel die nauwelijks meer als zodanig aanwezig is. Aan de zuidzijde ligt langs de Boterhoeksestraat een A-watergang (nr. 4)

2.4. Waterkeringen

In het plangebied zijn geen waterkeringen aanwezig. Ten noorden van het plangebied, ter plaatse van de Randwijkse Rijndijk, ligt een primaire waterkering van de Rijn (zie figuur 2.2). Het plangebied is buiten de 'buitenbeschermingszone' gelegen. Deze dijk vormt derhalve geen belemmering voor het plan.

Figuur 2.2: uitsnede legger waterschap Rivierenland, waterkeringen

2.5. Hoogteligging en reliëf

Het plangebied ligt op circa +7,8 m NAP. Binnen het plangebied is geen sprake van noemenswaardige hoogteverschillen. Ook de omgeving van het plangebied kent nauwelijks tot geen hoogte verschillen. In figuur 2.3 is een uitsnede van de hoogtekaart (AHN3) opgenomen.

Figuur 2.3: uitsnede hoogte kaart AHN

2.6. Gebiedsbescherming

De planlocatie bevindt zich niet in, of nabij, een grondwaterbeschermingsgebied, waterwingebied en/of boringsvrije zone. Wel ligt het plangebied binnen een gebied dat is aangewezen als intrekgebied. Binnen deze gebieden is winning van fossiele energie niet toegestaan. In het onderhavige plan is daar geen sprake van.

2.7. Riolering

In de referentiesituatie is het plangebied ter plaatse van de woningen een ongebouwd (deels) agrarisch gebied. Er is in het plangebied ter plaatse van de woningen (nog) geen sprake van riolering. Naar het voormalige bedrijfsperceel ligt reeds een rioolstelsel. Dit rioolstelsel zal echter niet voldoen aan de voorwaarden die worden gesteld aan een rioolstelsel voor een nieuw woonwijkje.

3. Het plan in relatie tot water (watertoets)

3.1. Inleiding en algemene uitgangspunten

Het plangebied ligt binnen het beheergebied van waterschap Rivierenland. Het waterschap is algemeen waterbeheerder en verantwoordelijk voor een goed functionerend grond- en oppervlaktewatersysteem. Het waterschap is daarbij zowel verantwoordelijk voor de waterkwaliteit als de waterkwantiteit.

De waterparagraaf betreft een beschrijving van de plannen in relatie tot de verschillende wateraspecten zoals waterveiligheid, oppervlaktewater, grondwater, hemelwater(compensatie) en afvalwater. Daarbij worden de uitgangspunten van de watertoets van het waterschap Rivierenland gevolgd.

Waterbeleid waterschap Rivierenland

Met ingang van 27 november 2015 is het Waterbeheerprogramma 2016-2021 'Koers houden, kansen benutten' bepalend voor het waterbeleid. Dit plan gaat over het waterbeheer in het hele rivierengebied en het omvat alle watertaken van het waterschap: waterkeringen, waterkwantiteit, waterkwaliteit en waterketen. Daarnaast beschikt het Waterschap Rivierenland over een verordening: de Keur voor waterkeringen en wateren. Hierin staan de geboden en verboden die betrekking hebben op watergangen en waterkeringen. Voor het uitvoeren van werkzaamheden kan een vergunning nodig zijn. De werkzaamheden in of nabij de watergangen en waterkeringen worden getoetst aan de beleidsregels.

3.2. Waterveiligheid

Het plangebied ligt in een voor overstroming vanuit 'buitenwater' beschermd deel van Nederland. De waterkeringen langs de Rijn liggen op circa 180 meter ten oosten van het plangebied. De beschermingszones daarvan liggen eveneens buiten het plangebied. De beschermingszone van de waterkering vormen dan ook geen belemmering voor de planontwikkeling.

3.3. Oppervlaktewatersysteem

In en aangrenzend zijn oppervlaktewateren aanwezig die in het beheer zijn bij het waterschap. In figuur 3.1 zijn relevante elementen opgesomd die gelden voor onderhavig plan.

1 Beschermingszones

Ontwikkelingen in het beoogde plan houden rekening met de beschermingszones. Op één locatie doorkruist een aan te leggen weg echter een B-watergang en op één locatie ligt een toekomstige weg ter plaatse van de C-watergang. Zie respectievelijk nummer 2 en 3.

2 Doorkruising B-watergang

De ontsluiting van de 5 noordelijke woningen doorkruist de bestaande B-watergang. Hiervoor is het noodzakelijk een watervergunning aan te vragen.

3 Verleggen C-watergang

De beoogde ontsluitingsweg wordt ter plaatse van de C-watergang aangelegd. Deze C-watergang is in de huidige situatie bijna niet meer aanwezig. In de beoogde situatie kan de nieuwe C-watergang op enkele meters naar het oosten weer terug worden gegraven en worden verbonden met de noordelijk gelegen B-watergang. Hiervoor is het aanvragen van een watervergunning noodzakelijk.

Figuur 3.1: water gerelateerde elementen in het plan

4 Te graven nieuwe sloot

Aan de zuidzijde van de rug-aan-rug woningen wordt een nieuwe sloot gegraven en verbonden met de bestaande C-watergang. Voor het graven en voor de aansluiting van op de C-watergang is het aanvragen van een vergunning noodzakelijk.

5 Ontsluiting

De ontsluitingsweg naar de nieuwe woningen maakt gebruik van de bestaande ontsluiting. Er worden geen wijzigingen aan het doorkruisen van de langs de Boterhoeksestraat gelegen A-watergang aangebracht.

6 Bergingspoel

In het plangebied is bergingspoel aanwezig met een oppervlak van circa 350 m².

3.4. Hemelwater

3.4.1. Uitgangspunten

Voor opvang van het hemelwater is de Keur van het waterschap, alsmede de beleidsregels Keur van toepassing. De benodigde ruimte voor waterberging wordt berekend op basis van maatgevende regenbuien, de toename aan verhard oppervlak en de maximaal toelaatbare peilstijging in de watergangen. Voor plannen met een toename aan verharding kan de vuistregel van 436 m³ per hectare verharding worden gebruikt bij bui T=10+10% en 664 m³ bij bui T=100+10%, mits er geen complicerende zaken als kwel aan de orde zijn. De maximaal toelaatbare peilstijging bij bui T=10+10% bedraagt 0,30 meter in het beheergebied van waterschap Rivierenland. Bij een bui T=100+10% mag het waterpeil stijgen tot de laagste putdekselhoogte op wijkniveau.

Voor berekening van de benodigde waterberging voor ruimtelijke ontwikkelingen is in principe de bui T=10+10% maatgevend. Daarbij geldt als vuistregel dat er 436 m³ waterberging nodig is per hectare verharding. Deze vuistregel geldt alleen bij waterberging in open water. Voor watercompensatie in kunstmatige voorzieningen, zoals bijvoorbeeld wadi's of kratten, geldt als vuistregel dat er 664 m³ waterberging nodig is per hectare verharding.

Het waterschap hanteert voor particulieren een eenmalige vrijstelling van 1.500 m². In onderhavig plan is echter geen sprake van een particulier plan maar van een plan van een private ontwikkelaar. Van de vrijstelling mag derhalve geen gebruik worden gemaakt.

3.4.2. Toename verhard oppervlak

Bestaand verhard oppervlak

In het onderhavige plan bedraagt het bestaande verharde oppervlak van bebouwing 5.875 m². Een deel is recent ten behoeve van onderhavig plan gesloopt (om vandalisme te voorkomen). Het verharde oppervlak in de vorm van parkeerplaatsen, wegen, paden en pleinen bedraagt circa 4.150 m². In totaal bedraagt het verharde oppervlak 9.830 m².

Beoogde verhardoppervlak

In de onderstaande tabel is het beoogde verharde oppervlak weergegeven.

Tabel 3.1: beoogde verhard oppervlak

Verhardingselement	Motivering	Oppervlak
Vrijstaande woningen	Per woning 300 m ² (100 m ² hoofdgebouw, bijgebouw 100 m ² , verharding 100 m ²)	5.400 m ²
Rug-aan-rugwoningen	Per woning (50 m ² hoofdgebouw, bijgebouw 50 m ² , 75 m verharding)	1.400 m ²
Wegen	680 meter wegen van 3,5 meter breed.	2.380 m ²
Fietspaden	550 m lang × 2 m breed =	1.100 m ²
Halfverhardingen grastegels langs wegen	2×680 meter halfverharding van 0,75 breed (×50%)	510 m ²
Halfverhardingen parkeerplaatsen	8 langsparkeerplaatsen en 18 op een plein (15 m ² per parkeerplaats en 40 m ontsluitingsweg parkeerplein van 5 m breed) × 50% vanwege halfverharding	590 m ²
Totaal		11.380 m ²

Toename verhard oppervlak

De toename van het verharde oppervlak in het plangebied bedraagt 1.550 m² (11.380 m² - 9.830 m²).

3.4.3. Noodzakelijke waterberging

Conform het beleid dient voor 1.550 m² compenserende waterberging te worden gerealiseerd.

Berekende compensatie toename verhard oppervlak conform regelgeving

Op basis van de vuistregel van 436 m³ berging per hectare verharding wordt de benodigde compensatie berekend voor de verhardingstoename bij bui T=10+10% en 664 m³ bij bui T=100+10%, mits er geen complicerende zaken als kwel aan de orde zijn. De maximaal toelaatbare peilstijging bij bui T=10+10% bedraagt 0,30 meter. Bij een bui T=100+10% mag geen inundatie optreden. De maatgevende afvoer is 1,5 l/s/ha.

- **Benodigde compensatie T=10+10% is: 1.550 m² (0,155 ha) * 436 m³ = 67,58 m³**
(naar boven afgerond op hele kubieke meters)

Daarnaast geldt dat in de maximale situatie bij een bui van bij een bui T=100+10% geen inundatie mag optreden. In deze situatie moet het gebied de volgende hoeveelheid hemelwater kunnen 'verwerken' zonder dat dit tot problemen/inundatie/wateroverlast leidt.

- **Benodigde capaciteit T=100+10% is: 1.550 m² (0,155 ha) * 664 m³ = 102,92 m³**
(naar boven afgerond op hele kubieke meters)

Te realiseren oppervlakte wateren: twee opties

Het bestemmingsplan is in deze fase inzake de civieltechnische uitwerking nog te abstract om een definitieve keuze te maken. Wel dient te worden aangetoond dat de waterbergingsopgave (102,92 m³) in het plangebied daadwerkelijke gerealiseerd kan worden. Ofwel, is het bestemmingsplan uitvoerbaar. Omdat het aantal woningen in relatie tot het oppervlak van het plangebied vrij gering is, staat het buiten kijf dat voldoende waterberging gerealiseerd kan worden en dat het bestemmingsplan hiermee uitvoerbaar is.

Optie 1: graven poel

De poel heeft aan de bovenzijde van het talud een oppervlak van circa 350 m². Het oppervlak van de bodem bedraagt (met een talud van 1:1) 295 m². De GHG bedraagt in het plangebied 2 m -mv. De poel staat niet in verbinding met de omliggende oppervlaktewateren. Een diepte van 0,5 m is vanwege de grondwaterstanden goed voorstelbaar. De poel heeft zonder de taluds al een capaciteit van 147,5 m³ (0,5 m × 295 m). Dat betekent dat alleen de poel al voldoende capaciteit bevat om het extra hemelwater op te vangen. Water afkomstig van verharde oppervlakken worden middels een HWA rioleringstelsel afgekoppeld op de poel. Vanuit deze poel infiltreert hemelwater in de bodem en/of wordt het vertraagt afgekoppeld op het omliggende watergangenstelsel.

Optie 2: graven sloten stelsel

Het waterschap Rivierenland heeft bij beoordeling van voorliggende watertoets aangegeven de voorkeur te hebben aan het opnieuw graven van de in onbruikgeraakte C-watergang en het verbreden van bestaande watergangen in- en om het plangebied. Door de C-watergang als volwaardige watergang met een breedte van ca. 2,5 meter en een lengte van 250 m weer terug te brengen wordt 312,5 m³ gecreëerd (per strekkende meter bij een diepte van 0,5 m en een talud van 1:1 = 1,25 m³). Hiermee wordt ruimschoots de gewenste capaciteit gerealiseerd. Daarnaast kunnen beperkt enkele sloten worden verruimd waarmee nog meer ruimte wordt gecreëerd.

Definitieve maatregelen in civieltechnisch ontwerp

Er zijn meerdere opties en er zijn meerdere maatregelen mogelijk om aan de bergingseis te voldoen. De definitieve uitwerking wordt opgenomen in het civieltechnisch ontwerp. In dit ontwerp wordt ook het hemelwater rioleringsstelsel mee ontworpen zodat hemelwater op de daarvoor bestemde locaties terechtkomt. Het civieltechnische ontwerp wordt met het waterschap afgestemd.

3.5. Waterkwaliteit

Vuilwater hoort in beginsel thuis in het riool. Schoon hemelwater wordt afgevoerd naar de bodem of waterloop/-poel. In dit plangebied zal een nieuw gescheiden rioleringsstelsel waarbij vuilwater wordt afgevoerd naar de rioolwaterzuivering en het hemelwater naar het nieuw aan te leggen oppervlaktewater. Er zullen bij de bouw geen uitlopende bouwmaterialen worden gebruikt. Eventuele vervuiling van oppervlaktewater als gevolg van afstromend water van verhardingen kan door tussenkomst van een bermassage worden voorkomen.

3.6. (digitale) watertoets

Het plangebied is gelegen binnen het beheersgebied van waterschap Rivierenland. Om die reden is het plan via de digitale watertoets aangemeld bij het waterschap. Uit de digitale watertoets blijkt dat, gezien de omvang van het plangebied en de te verwachten toename aan verharde oppervlakken, een normale watertoetsprocedure volgt.

Het waterschap zal in het kader van deze normale watertoetsprocedure een wateradvies uitwerken die wordt meegenomen/ meegewogen bij de verdere planvorming. Naast dit wateradvies blijft het belangrijk om het waterschap te betrekken bij de verdere planuitwerking en eventueel aan te vragen watervergunningen (zie navolgende paragraaf).

3.7. Watervergunningsplicht

Er zijn in het plangebied en directe omgeving enkele waterschapsbelangen in het geding die leiden tot een watervergunningplicht. De volgende elementen zijn (mogelijk) vergunningplichtig:

- Verleggen C-watergang;
- Doorkruisen B-watergang met een weg;
- Graven sloot en aansluiten op een bestaande C-watergang.

Wel geldt dat naast de planologische procedure (bestemmingsplan) een watervergunningsplicht geldt voor het realiseren van het plan. De aan te leggen nieuwe watergang (met aansluiting op het huidige watersysteem), het kruisen van de toekomstige ontsluitingsweg en een watergang, zorgen er gezamenlijk voor dat het plan watervergunningplichtig is. Het waterschap is bij het opstellen van voorliggende rapportage betrokken en heeft aangegeven akkoord te zijn met de voorstellen. Voor de vergunbaarheid van de nog aan te vragen watervergunning worden hierdoor geen belemmeringen verwacht. Het advies is om bij de verdere planuitwerking nader in contact te treden over de watervergunning overleg te voeren met het waterschap.

4. Conclusie

Het plan voldoet aan de eisen voor de watertoets, zoals die zijn gesteld door het waterschap Rivierenland. Om te beschikken over de benodigde waterbergingscapaciteit (compensatie) is het noodzakelijk oppervlakte water te realiseren. In het stedenbouwkundige plan zijn reeds voorstellen gedaan waarmee aan de meest extreme eisen kan worden voldaan. De exacte uitwerking wordt in het civieltechnisch ontwerp doorgevoerd.

Indien de maatregelen worden getroffen, wordt het aspect volwaardig in het plan meegenomen en vormt het aspect water geen belemmering voor de realisatie van het onderhavige plan.

Bijlagen

Bijlage 1: Stedenbouwkundig plan

Bijlage 2: Resultaat online watertoets

datum 31-5-2021
dossiercode 20210531-9-26642

Projectomschrijving

Boterhoeksestraat 48, Heteren. Herontwikkeling voormatig bedrijfsperceel naar woningbouw (26 woningen).

Algemene projectgegevens

Plannaam: Boterhoeksestraat 48, Heteren
Adres: Boterhoeksestraat 48, Heteren
Gemeente: Overbetuwe
Het plan is ingediend door: Jeroen Miellet Lycens BV
Oppervlakte plangebied: 61359

Geachte lezer,

U heeft het waterschap geïnformeerd over het plan *Boterhoeksestraat 48, Heteren* aan de Boterhoeksestraat 48 in Heteren via de website www.dewatertoets.nl. Uit de toets blijkt dat u de gangbare watertoetsprocedure moet volgen. Dit betekent dat er nader overleg plaats moet vinden met Waterschap Rivierenland. Het waterschap wil vroegtijdig met u meedenken, u informeren en u adviseren over de waterhuishoudkundige aspecten van uw plan [Boterhoeksestraat 48, Heteren. Herontwikkeling voormatig bedrijfsperceel naar woningbouw (26 woningen)]. Het waterschap beoordeelt of het waterbelang voldoende gewaarborgd is. Deze uitgangspuntennotitie is onderdeel van de watertoetsprocedure.

Deze uitgangspuntennotitie vormt de start voor uw overleg met het waterschap. De notitie is automatisch opgesteld op basis van uw antwoorden en uw ingetekende plangebied. Waterschap Rivierenland geeft in deze uitgangspuntennotitie aan welke wateraspecten van belang zijn voor uw ruimtelijke plan. De gemeente draagt ook zorg voor aspecten van de waterhuishouding. Daarom is het belangrijk om uw plan ook met hen af te stemmen.

U kunt contact opnemen met uw accountmanager van Waterschap Rivierenland voor overleg. De contactinformatie vindt u aan het einde van deze uitgangspuntennotitie.

Beleid Waterschap Rivierenland

Het waterbeheerprogramma is bepalend voor het beleid van Waterschap Rivierenland en wordt iedere zes jaar geactualiseerd. Het plan omvat alle watertaken van het waterschap op gebied van waterveiligheid, afvalwaterzuivering, schoon en voldoende water. Daarnaast beschikt het waterschap over een verordening: de Keur. In de Keur staan regels voor de bescherming van onder andere waterkeringen, watergangen en bijhorende kunstwerken. In de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden beheert het waterschap ook wegen buiten de bebouwde kom (geen Rijks- of provinciale wegen). Hier is de Keur ook op van toepassing. De werkzaamheden in of nabij de watergangen, waterkeringen en wegen in beheer bij het waterschap worden getoetst aan de regels in de Keur. Voor het uitvoeren van werkzaamheden kan een watervergunning nodig zijn.

Klimaatadaptatie

Water en ruimtelijke ordening zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden, zeker in ons veranderende klimaat. Extreme buien worden steeds vaker afgewisseld met perioden van droogte. We blijven ernaar streven om voldoende water van voldoende kwaliteit beschikbaar te hebben. Het waterschap heeft samen met de gemeenten de taak om te zorgen voor een klimaatbestendige inrichting van onze leefomgeving. Dit kunnen we niet alleen. U kunt een bijdrage leveren door uw plan zo klimaatbestendig mogelijk in te richten. Denk bijvoorbeeld aan groene daken of natuurvriendelijke oevers. De kwaliteit van de leefomgeving of de biodiversiteit kan zo worden vergroot. Op de website (<https://nl.urbangreenbluegrids.com/bouwadaptief/>) kunt u zich laten inspireren door klimaatadaptatieve projecten en vindt u een overzicht van mogelijke maatregelen.

Waterveiligheid

Om ons te beschermen tegen hoogwater beheert en onderhoudt het waterschap de waterkeringen (zoals bijvoorbeeld dijken) in ons rivierengebied. Nieuwe plannen mogen onze waterveiligheid niet in gevaar brengen. Daarom staan in de Keur beperkingen voor bouwen en andere activiteiten op en langs waterkeringen. Er ligt geen waterstaatswerk of beschermingszone in uw plangebied. De regels uit de Keur over activiteiten op en langs waterkeringen zijn voor u niet van toepassing.

Grondwater (algemeen)

Waterschap Rivierenland is verantwoordelijk voor het waterpeil in sloten en vaarten. Dit peil heeft indirect effect op het grondwaterpeil. Gemeenten moeten overlast door te veel of te weinig grondwater beperken. Particulieren zijn verantwoordelijk voor het grondwater op hun perceel.

Drooglegging

Drooglegging is de maat waarop het maaiveld, het straatniveau of het bouwpeil boven het oppervlaktewaterpeil ligt. We adviseren voor het maaiveld een drooglegging van 0,70 meter, voor het straatpeil een drooglegging van 1,00 meter en voor het bouwpeil een drooglegging van 1,30 meter. Zo voorkomt u overlast door grondwater. We adviseren om onderzoek te doen in gebieden waar overlast door grondwater bekend is of waar hoge grondwaterstanden voorkomen. U kunt maatregelen nemen om overlast te voorkomen. Voorbeelden van maatregelen zijn het opheffen van het maaiveld of bouwen zonder kruipruimte.

Infiltreren

Het is wenselijk dat uw plan grondwaterneutraal is. Dit kan door hemelwater te infiltreren. U houdt zo water vast voor drogere perioden. Dit kan alleen in gebieden waar de grondwaterstanden en de bodemopbouw dat toelaten. Het zijn de hogere gronden met een goede doorlatendheid. Onze accountmanager kan u hierover adviseren. Met een infiltratieonderzoek kunt u (laten) onderzoeken of en op welke wijze infiltratie kan plaatsvinden.

Watercompensatie

Aanleg van nieuw verhard oppervlak leidt tot versnelde afvoer van hemelwater naar watergangen. Om te voorkomen dat hierdoor wateroverlast ontstaat, kan aanleg van extra waterberging noodzakelijk zijn. Zo wordt het verlies van berging in de bodem gecompenseerd.

Eenmalige vrijstelling

Binnen uw plan neemt de verharding toe. U zult moeten compenseren voor het verlies aan waterberging. Het is mogelijk dat u voor een eenmalige vrijstelling van de compensatieplicht in aanmerking komt. De eenmalige vrijstelling geldt bij een toename in verharding van minder dan 500 m² in stedelijk gebied en minder dan 1500 m² in landelijk gebied. Zo voorkomen we dat individuele bewoners moeten compenseren voor voorzieningen zoals serres, tuinschuurtjes, etc. Op sommige locaties is het onwenselijk om de vrijstelling in te zetten, omdat bijvoorbeeld de waterhuishoudkundige situatie dan zou verslechteren. Compenserende waterberging is dan wel nodig. Bespreek dit met de betreffende accountmanager van het waterschap.

Is de toename in verharding groter dan 500 m² in stedelijk gebied of groter dan 1500 m² in landelijk gebied dan is het mogelijk dat de vrijgestelde oppervlaktes in mindering worden gebracht. Neemt in uw plan de verharding bijvoorbeeld toe met 600 m² in stedelijk gebied, dan hoeft u met de vrijstelling maar voor 100 m² te compenseren. We gaan ervan uit dat gemeenten en organisaties deze vrijstelling op een eerder moment binnen ons beheergebied hebben ingezet. Zij hebben hier dan geen recht meer op hebben. U kunt contact opnemen met de afdeling vergunningen (vergunningen@wsrl.nl) van het waterschap om deze vrijstelling aan te vragen.

U moet compenserende maatregelen nemen als u niet in aanmerking komt voor de vrijstelling of als u de vrijgestelde oppervlaktes overschrijdt. U zult daarover nadere afspraken moeten maken. Bespreek dit met uw accountmanager van het waterschap.

Berekenen benodigde watercompensatie

De benodigde ruimte voor waterberging wordt berekend op basis van de toename van verhard oppervlak, maatgevende regenbuien en de maximaal toelaatbare peilstijging in de watergangen. De vuistregel is dat er 436m³ waterberging nodig is per hectare nieuw verhard oppervlak. De maximaal toelaatbare peilstijging bedraagt 0,20 meter in het gebied Alblasserwaard en Vijfheerenlanden. In de rest van het beheergebied van Waterschap Rivierenland geldt een maximaal toelaatbare peilstijging van 0,30 meter. Dit geldt voor plannen met een toename van verhard oppervlak tot 5.000 m². De vuistregel geldt alleen bij waterberging in open water en als er geen sprake is van complicerende zaken (bijvoorbeeld kwel).

In stedelijk gebied kan waterberging ook worden gerealiseerd via een waterbergingsbank (indien beschikbaar). Plannen met een toename van het verhard oppervlak in stedelijk gebied tot 1500 m² komen hiervoor in aanmerking.

Voor plannen met meer dan 5000m² extra verharding wordt een aparte berekening gevraagd. Dit geldt ook voor plannen die waterhuishoudkundig complex zijn. Hierbij worden de volgende berekeningsuitgangspunten gehanteerd:

- De maatgevende afvoer door de watergangen is 1,5 l/s/u. Dit is ook de afvoer die de watergangen in het landelijk gebied nog net aankunnen.
- Bij een regenbui die eenmaal per 100 jaar kan voorkomen met 10% opslag vanwege de klimaatverandering (T=100+10%) mag er geen inundatie optreden.
- Bij een regenbui die eenmaal per 10 jaar optreedt met 10% opslag vanwege klimaatverandering (T=10+10%) moet er voor het straatpeil nog een drooglegging van 1,00 m zijn ten opzichte van zomerpeil.

Voorkeursvolgorde aanleg watercompensatie

Bij de keuze van het soort bergingsvoorziening hanteert het waterschap de voorkeursvolgorde vasthouden-bergen-afvoeren:

- Hergebruik en/of vasthouden

Hierbij wordt het hemelwater binnen het plangebied verzameld en komt niet (direct) in het oppervlaktewater terecht. Dit kan bijvoorbeeld met groene polderdaken en wadi's. Het ontwerp-, beheer- en onderhoudsaspect spelen een belangrijke rol bij deze voorzieningen. De initiatiefnemer dient aantoonbaar te maken dat de gerealiseerde berging kan blijven functioneren.

Op hoge zandgronden met een lage grondwaterstand heeft infiltratie onze voorkeur. De gemiddelde hoogste grondwaterstand (GHG) komt niet hoger dan 50 cm onder het maaiveld. U kunt de attentiekaart infiltratie met daarop kansrijke gebieden voor infiltratie bij onze accountmanager opvragen. Buiten deze gebieden is infiltratie ook mogelijk, zolang de gemiddelde hoogste grondwaterstand niet hoger komt dan 50 cm onder maaiveld. In kwelgevoelige gebieden hanteren we de gemiddeld hoogste stijghoogte, omdat het grondwater in de winter (als de rivierstanden hoog zijn) hoger onder het maaiveld komt. De gemiddeld hoogste stijghoogte mag niet hoger komen dan 50 cm onder maaiveld. Infiltratie vindt bij voorkeur plaats in de openbare ruimte (openbaar groen, bermen, etc.). In overleg met de accountmanager kan hiervan worden afgeweken.

- Bergen

Onder bergen verstaan we de opvang van hemelwater in het oppervlaktewater. Het hemelwater van het plangebied wordt opgevangen in het oppervlaktewater. Hier heeft het graven van nieuw oppervlaktewater de voorkeur boven het vergroten van bestaand water. Bij gebruik van bestaand water gaat de voorkeur uit naar watergangen die niet door Waterschap Rivierenland worden onderhouden. In het algemeen geldt dat compensatie in B-watergangen de voorkeur heeft boven compensatie in A-watergangen. Als de aanvrager kan aantonen dat compensatie in een B- of A-water redelijkerwijs niet mogelijk is, kan het waterschap ook compensatie in bestaande of nieuwe C-wateren toelaten.

Bij aanleg of aanpassing van watergangen is het van belang rekening te houden met de bereikbaarheid voor onderhoud, in- en uitlaatplaatsen voor maaiboten en opslagmogelijkheden voor slootvuil en kroos. Om water van voldoende waterkwaliteit te houden (of krijgen), is ook het zelfreinigend vermogen van het watersysteem van belang. Dit wordt bevorderd door rekening te houden met voldoende waterdiepte (streven is 1 meter of juist droogvallend) en voldoende oeevervegetatie (taludschuinte minimaal 1:2 of flauwer). Hierbij wordt hemelwater afgevoerd via de riolering.

- Afvoeren

Hierbij wordt hemelwater afgevoerd via de riolering.

Watergangen

Werkzaamheden in de watergang hebben invloed op de water aan- en afvoer, de waterberging of het onderhoud. Voor deze werkzaamheden geldt een vergunning- of meldplicht. A- en B-watergangen hebben een beschermingszone. De beschermingszone is in de legger opgenomen. De beschermingszone van een watergang is een obstakelvrije strook. Met deze zone wordt handmatig en/of machinaal onderhoud van de watergang vanaf de kant mogelijk gemaakt en wordt het talud beschermd. Bij A-watergangen is de beschermingszone minimaal 4 meter breed, gemeten uit de insteek. In de Alblasserwaard en Vijfheerenlanden en in het Land van Heusden en Altena is de beschermingszone minimaal 5 meter breed, gemeten uit de insteek. Bij B-watergangen is de beschermingszone minimaal 1 meter breed. C-watergangen hebben geen beschermingszone.

Binnen het plangebied ligt een beschermingszone van een A-water. Binnen het plangebied ligt een B-watergang of een beschermingszone van een B-watergang. Binnen het plangebied ligt een C-watergang. Ruimtelijke ontwikkelingen nabij een C-watergang kunnen aanleiding zijn voor een statuswijziging. Binnen het plangebied ligt geen A-watergang.

Verbeelding

We vragen u A-watergangen te bestemmen als Water. De beschermingszone van de watergangen hoeft niet te worden bestemd. Voor de boezemgebieden of het winterbed verzoeken we de dubbelbestemming Waterstaat Waterberging op te nemen.

Waterkwaliteit (algemeen)

Hieronder volgt een aantal algemene aandachtspunten die gelden voor verschillende ruimtelijke ontwikkelingen:

- Gebruik geen uitlogende materialen zoals zink of koper. Zo komen deze materialen niet in de sloot terecht. Gebruikt u wel uitlogende materialen, dan mag het dakwater niet rechtstreeks op de sloten worden geloosd.
- Bladeren van bladverliezende bomen langs het water komen vaak in het water terecht. Dit kan de waterkwaliteit negatief beïnvloeden. U kunt de hoeveelheid bladafval in de watergang beperken door rekening te houden met de plaatsing van bomen.
- Neem de ecologische waarde mee in het ontwerp van een watergang, wadi, etc. Door aandacht te hebben voor de ecologische waarde, vergroot u deze zonder al te veel moeite.

Riolering en zuiveringswerken

Het rioolstelsel valt onder de verantwoordelijkheid van de gemeente. U kunt met uw gemeente contact op nemen voor het aansluiten van (nieuwe) woningen en bedrijven. Bij de herstructurering van bestaande woonwijken of herbouw van woningen is er de mogelijkheid om het

rioolsysteem zodanig aan te passen dat hemelwater wordt afgekoppeld. Het uitgangspunt is dat hemelwater gescheiden wordt afgevoerd. Het waterschap gaat bij nieuwbouw van woningen uit van een (duurzaam) gescheiden rioleringsstelsel. Hemelwater van terreinverhardingen stroomt bij voorkeur niet direct af op het oppervlaktewater. Het stroomt eerst door een berm, wadi of bodempassage om het water te filteren. Bij bedrijventerreinen wordt ernaar gestreefd om het hemelwater gescheiden van vuil water af te voeren. In het algemeen wordt gestreefd naar een verbeterd gescheiden rioleringsstelsel.

In het plangebied ligt geen rioolwaterpersleiding van het waterschap.

Vervolgtraject

Het is van belang om de accountmanager van het waterschap te betrekken bij het plan en rekening te houden met de in dit document aangegeven uitgangspunten en adviezen. Wij verzoeken u ons te informeren over de wijze waarop het plan verder zal worden voorbereid.

Accountmanager Overbetuwe

-

telefoon: -

e-mailadres: -

© Digitale Watertoets - www.dewatertoets.nl Dit document is gegenereerd via de website <http://www.dewatertoets.nl> op basis van door u ingevulde gegevens. U bent akkoord gegaan met de door u ingevulde gegevens. Dit digitale advies heeft een geldigheid van 2 jaar.

www.dewatertoets.nl

datum 31-5-2021
dossiercode 20210531-9-26642

Samenvatting

In deze paragraaf worden puntgewijs de resultaten van de toetsing samengevat.

Tekenen:

Heeft u een toetslaag geraakt?

ja

In welke gemeente ligt uw plangebied?

Overbetuwe

Vragen:

Gaat het plan uitsluitend over functiewijziging van bestaande bebouwing zonder fysieke aanpassingen van de bebouwing en de ruimte?

nee

Gaat het ruimtelijk plan over activiteiten anders dan woningen, bedrijven of kleinschalige infrastructuur?

nee

Is uw totale plangebied groter dan 3500 m² ?

ja

Verwacht u een toename van verharding in het plan groter dan 500 m² in stedelijk gebied of 1500 m² in landelijk gebied?

ja

Afbeeldingen geraakte toetslagen

Afbeeldingen geraakte signaleringskaarten

b_watergangen_met_zonering

